

Vaida Põhikool

Vaida Põhikooli referaadi koostamise juhend

Vaida 2023

Sisukord

1. Referaat	3
1.1 Referaadi ülesehitus	3
1.1.1 Tiitelleht	3
1.1.2 Sisukord	4
1.1.3 Sissejuhatus	4
1.1.4 Töö sisu	5
1.1.5 Kokkuvõte	5
1.1.6 Kasutatud allikad	5
1.1.7 Lisad	5
1.2 Vormistusnõuded	6
1.2.1 Viitamine ja allikate vormistamine	7
1.2.2 Refereering ja tsitaat	7
2. Referaadi koostamise nõuded klassidele	8
Lisa 1	10

1. Referaat

Referaat on õpilase poolt koostatud kokkuvõtlik tekst aineõpetaja poolt antud või vabalt valitud teemal. Selle kirjutamisel tuginetakse ainealastele kirjandusallikatele (raamatud, artiklid, interneti leheküljed). Referaadis antakse oma sõnadega edasi ühest või mitmest allikast saadud teavet. Referaadis ei esitata enda arvamust ega kommenteerita refereeritavate autorite seisukohti. Refereerimisel tuleb edastada autori mõtted oma sõnadega ning vältida alusteksti sõna-sõnalt mahakirjutamist.

Referaat koostatakse arvutis tekstitöötlustarkvaraga MS Word või samalaadses programmis (Google Docs) ning vormistatakse Vaida Põhikooli referaadi vormistamise nõuete järgi.

1.1 Referaadi ülesehitus

Referaat sisaldab:

- tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus;
- sisu (tekst, pildid, joonised, graafikud);
- kokkuvõte;
- kasutatud allikad.

1.1.1 Tiitelleht

Referaadi esimene leht on tiitelleht (Lisa 1), mis sisaldab:

- kooli nime ülaservas (tähesuurus 12, joondatud lehe keskele);

- töö pealkirja lehe keskel (tähesuurus 14, joondatud lehe keskele) NB! Läbivalt suurtähti ei kasuta;
- töö liiki (referaat), lehe keskel pealkirja all (tähesuurus 12, joondatud lehe keskele);
- autori nimi ja klass, umbes kolmveerandil lehe ulatusest (tähesuurus 12, joondatud lehe parema serva järgi);
- töö kirjutamise kohta ja aega lehe allservas (tähesuurus 12, joondatud lehe keskele).

Tiitellehel leheküljenumbrit ei näidata.

1.1.2 Sisukord

Sisukord hõlmab endas kõigi üksikute alajaotuste täielikke pealkirju koos leheküljenumbritega.

Sisukorra liigendus pealkirjadeks ja alapealkirjadeks peab vastama töös kasutatud liigendusele.

Üldjuhul tuuakse sisukorras välja kuni kolme taseme pealkirjad (vt juhendi enda sisukorda).

Sisukorda ennast, kui pealkirja ei nummerdata.

1.1.3 Sissejuhatus

Sissejuhatus eesmärgiks on anda teavet käsitletavast teemast.

Sissejuhatuses peab:

- nimetama töö pealkirja;
- põhjendama teema valikut (miks valisid selle teema, miks see huvitab, milles seisneb selle tähtsus, millise ainetunniga koostöös referaat on kirjutatud);
- sõnastama eesmärgi ehk kirjutama mida tööga soovitakse teada saada;
- tutvustama peamisi allikaid ja töös kasutatud materjale.

Sissejuhatus vormistatakse eraldi lehel.

1.1.4 Töö sisu

Referaadi sisus refereeritakse, mida on raamatutest, ajakirjadest ja Internetist teada saadud. Sisu liigendatakse peatükkideks ja alapeatükkideks ning selles antakse loogiline ülevaade teemast. Referaadi koostamisel peab õpilane kasutama mitut erinevat allikat. Tööle võib lisada illustreerivat materjali, millele kehtib autoriõigustega lubatud jagamine. Kui illustreeriv materjal lisatakse teksti sisse, siis tuleb see pealkirjastada.

1.1.5 Kokkuvõte

Kokkuvõtte peab võimaldama lugejal põhiteksti lugemata aru saada, millest töös on kirjutatud. Kokkuvõttes antakse ülevaade sellest, mida uut referaadi kirjutamisel teada saadi. Kokkuvõttes tuuakse välja, kas sissejuhatuses seatud eesmärk on täidetud. Kokkuvõttes on lubatud avaldada oma arvamust. Kokkuvõttes ei tehta enam viiteid tekstile ega kirjandusele. Kokkuvõtte vormistatakse viimase peatüki järel eraldi lehel.

1.1.6 Kasutatud allikad

Allikakirjeid joondatakse vasakule (rööpjoendus allikaloendisse ei sobi). Kirjed järjestatakse alfabeetiliselt, järjekorranumbreid ei panda. Hüperlink eemaldatakse allikaloendist (vt Loovtöö koostamise juhendist).

1.1.7 Lisad

Lisad on tööd täiendav või illustreeriv materjal töö lõpus (joonised, tabelid, diagrammid, fotod jne). Lisades võib esitada töö seisukohast olulisi andmeid, töö aluseks olnud intervjuusid või küsitlusi, suuremahulisi tabeleid, pilte või jooniseid. Tuleks tähele panna, et töö tekstiosa peaks

olema loetav ja arusaadav ka ilma lisasid vaatamata. Lisad nummerdatakse eraldi (kui neid on rohkem kui üks) ja pealkirjastatakse (vt Loovtöö juhend). Lisad kajastuvad sisukorras leheküljenumbriteta.

1.2 Vormistusnõuded

Tekst tuleb vormistada järgmisi nõudeid järgides:

- kirjatüüp Times New Roman, püstkiri;
- kirja suurus 12;
- reavahe 1,5;
- lehe servadest ehk veeristest (*margins*) jäetakse tühjaks 2,5 cm ülalt, alt ja paremalt; lehe vasakust servast 3 cm (kõitevaru);
- tekstivälja paigutus rööpjoondus (*Justify*). NB! kasutatud allikad joondatakse vasakust servast), taandrida ei jäeta;
- tekstilõikude paremaks eraldamiseks lisatakse nii enne kui ka pärast lõiku 6-punktiline lõiguvahe;
- pealkirjad joondatakse vasakule. Pealkirjad kujundatakse pealkirja stiile kasutades: suured pealkirjad pealkiri1-stiilis (paks kiri, suurus 14 p), alapealkirjad pealkiri2-stiilis (paks kiri, suurus 13 p), jne. Madalama taseme pealkirjad on suurusega 12 p.

Pealkirjade järele punkti ei panda, sõnu pealkirjades ei poolitata ja lühendite kasutamine pole soovitatav.

- leheküljed nummerdatakse (v.a tiitelleht, mida küll arvestatakse, kuid millele numbrit ei märgita, Leheküljenumber peab paiknema lehe allservas (jaluse/*footer*) keskel.

Ühekohalised arvud kirjutatakse teksti sõnadega. Suuremad arvud kirjutatakse numbritena. Sisukord, sissejuhatus, peatükid, kokkuvõte, allikate loetelu (ja vajadusel lisad) peavad algama

uult lehelt.

Võõrkeelsed sõnad ja tekstiosad kirjutatakse kaldkirjas (kursiiv).

Peatükid ja alapeatükid tuleb nummerdada. Sisukorda, sissejuhatust, kokkuvõtet, allikate loetelu ja lisasid ei nummerdata.

Töö esitamine kokkuleppel aineõpetajaga. Paber kandjal esitamisel printitakse töö A4 formaadis lehe ühele küljele ja soovitavalt esitatakse tavalise kiirkõitja vahele köidetuna.

1.2.1 Viitamine ja allikate vormistamine

Kõigile kirjaliku töö koostamisel kasutatud teiste autorite töödele, kirjandusallikatele, visuaalsetele materjalidele jm tuleb viidata. Kõik teistele autoritele kuuluvad seisukohad ja andmed tuleb esitada kas täpselt viidatud tsitaatide või refereeringutena.

1.2.2 Refereering ja tsitaat

Refereeringus esitab autor kellegi teise väiteid ja seisukohti vabas vormis, oma sõnadega, kuid mõtet moonutamata. Jutumärke ei kasutata, kindlasti peab aga olema viidatud autorile või allikale.

Tsitaat peab täpselt (täht-tähelt) vastama originaalile ja esitatakse jutumärkides. Viide märgitakse kohe pärast tsitaati lõpetavaid jutumärke, näiteks: „Valm koosneb tavaliselt kahest osast: esimeses esitatakse sündmus, teises õpetlik järeldus ehk moraal.“ (Hennoste 1997, 31). Tsiteerida võib ka lauseosa, näiteks: Juhan Liiv „astus välja moraal ja eetika nurikülgede vastu, milleks olid omakasu, rahahimu, hoolimatus“ (Hennoste 1997, 137).

2. Referaadi koostamise nõuded klassidele

1. klass	Käsikirjas vormistatud tekst ning sinna juurde joonistatud pilt.
2. klass	Käsikirjas vormistatud tekst ning sinna juurde joonistatud pilt.
3. klass	Teksti kopeerimine ja vormistamine referaadi koostamise juhendi nõuetele vastavalt (kirja stiil, suurus ja joondus). Pildi lisamine.
4. klass	Referaadi osad: Tiitelleht (nagu referaadi juhendis). Sisukord (mitte automaatne). Referaadi põhiosa. Kasutatud allikad dokumendi lõpus eraldi lehel (mitte alfabeetiliselt). Allikad lisada interneti aadressina ja raamatu pealkirjana. Nt Raamatu vormistamine Kasik, R. <i>Sissejuhatus tekstiõpetusse</i> . Nt internetiallikas lingina https://digi.geenius.ee/blogi/elisa-blogi/levinud-vead-mida-inimesed-uut-telefoni-seadistades-teevad/
5. klass	Referaadi osad: Tiitelleht (nagu referaadi juhendis). Sisukord (automaatne). Sissejuhatus. Referaadi põhiosa ja alapeatükid. Kokkuvõte (üldiselt, mida teada saadi). Kasutatud allikad (alfabeetiline järjekord). Allikakirje vormistamisel järgida põhireeglit: Autor. (aasta). Raamatu/artikli/väljaande pealkiri. Link (eemaldada hüperlink) (vaatamise kuupäev ümarsulgudes). Nt Kasik, R. (2007). <i>Sissejuhatus tekstiõpetusse</i> .

	https://digi.geenius.ee/blogi/elisa-blogi/levinud-vead-mida-inimesed-uut-telefoni-seadistades-teevad/ (03.01.2023)
6. klass	Referaadi osad: Tiitelleht Sisukord (nagu referaadi juhendis). Sissejuhatus Sisu (tekst, pildid, joonised, graafikud) Kokkuvõte Kasutatud allikad (nagu referaadi juhendis).
7. klass	Referaadi ülesehitus referaadi juhendi järgi. Lisad vajadusel. Juurde tuleb tekstisisene viitamine.
8. klass	Referaadi ülesehitus referaadi juhendi järgi.
9. klass	Referaadi ülesehitus referaadi juhendi järgi.

Vaida Põhikool

Rahvapärinus Andrus Kivirähki loomingus

Referaat

Koostas: Mati Murakas 8.kl

Vaida 2023